

Εἶνε δύσκολον νὰ καταστρώσῃ τις ἀκριβῆ τῆς ἐσωτερικῆς διαρρηθμίσεως τοῦ φωτισμοῦ προϋπολογισμὸν, διότι τὸ τῶν διακλαδώσεων μῆκος ποικίλλει κατὰ τὴν θέσιν ἐκάστης λυχνίας. Ἄλλ' ἡ τιμὴ τῶν 50 δρ. κατὰ λυχνίαν, ἥτις ἐκ πείρας ὠρίσθη κατὰ τὰς γενομένης ἐγκαταστάσεις τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἐν διαφόροις θεάτροις τῶν Παρισίων, ἐφάνη εὐλογος καὶ ἰκανὴ ὥστε νὰ μὴ ἀποδείξῃ κακοὺς τοὺς ὑπολογισμοὺς.

3. Ἐν τῷ τίτλῳ : φωτισμὸς ἐπικουρίας καὶ ἀπρόοπτα, περιελήφθησαν αἱ πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον τοῦ φωτισμοῦ τρόπον σχετικαὶ δαπάναι. Χορηγεῖται δὲ ὁ φωτισμὸς οὗτος εἴτε ὑπὸ εἰδικῆς ἠλεκτρομηχανῆς εὐρισκομένης ἐν αὐτῷ τῷ θεάτρῳ καὶ ὑπὸ διαχευέσεως ὕδατος τῆς πόλεως ὑπὸ μικρὰν πίεσιν κινουμένης, εἴτε ὑπὸ συναθροιστῶν (1) (Accumulateurs) πληρουμένων ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐκ τοῦ συμπλέγματος τοῦ κυρίου φωτισμοῦ.

Ὁ προϋπολογισμὸς λοιπὸν συνοψίζεται ὡς ἐξῆς :

Ἡλεκτρ. διοχέτευσις 1200 μ. πρὸς	
12,000 δραχ. τὸ χιλιόμε. δραχ.	14,400
Τοποθέτησις 600 μ. πρὸς	6,50
τὸ μέτρον	» 3,900
Διάφορα ἐξοδα καὶ ἔτακτα »	1,700
Τοποθέτησις καὶ ἀγορὰ	2,400
λυχνιῶν πρὸς δρ. 50	δραχ. 120,000
Φωτ. ἐπικουρίας καὶ ἀπρόοπτα »	10,000

Αἰτηθεῖσα πίστωσις δραχ. 150,000

Ἐν Lausanne 20 Φεβρουαρίου 1890.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Δ. Κ. ΚΑΛΒΟΚΟΡΕΣΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Κύριε Διευθυντὰ τοῦ « Προμηθεύς ».

Εἰς τὰ περὶ τῆς γλώσσης τῶν ζώων, ἄτινα ἐδημοσιεύσατε εἰς τὸ φύλλον τῆς παρελθούσης Κυριακῆς τοῦ ἀξιολόγου περιοδικοῦ « Προμηθεύς », παρκακλῶ, ὅπως μοι ἐπιτρέψητε νὰ εἶπω ὀλίγα, τὰ ὁποῖα βεβαίως ἐλάχιστα θὰ προσθέσωσιν, εἰς τὸ μετὰ τήσεως σαφηνείας πειθοῦς καὶ χάριτος πραγματευθὲν παρ' ὑμῶν ζήτημα τοῦτο.

Ὅσοι ἔτυχε νὰ γνωρίσωσιν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἰδίως τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Λάρισσιν καὶ ἐκ τῆς νεολαίας βεβαίως πλείστοι εἰσὶν χάρις εἰς τὰς

ἐπιστρατεύσεις—θὰ εἶδον ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν οἰκίων ὑψομέναις δίκην κυψελῶν, τὰς φωλεὰς τῶν τακτικῶς καθ' ἕκαστον θέρος ἐπισκεπτῶν τοῦ μέρους τούτου Πελαργῶν (Λελεκίων).

Τὰ πτηνὰ ταῦτα, ἄτινα πάντες γνωρίζομεν, εἰσὶν ἐκ τῶν περιοδικῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐπισκέπτονται τὸ θέρος καὶ μόλις μυρίσῃ ὁ χειμὼν μᾶς ἀφίωσιν ὑγεῖαν, ἵνα μᾶς ἐπισκεφθῶσι καὶ πάλιν τὸ ἐπόμενον καὶ καθεξῆς. Ἡ ἀφιξίς των εἰς τὸ κλίμα μας, δὲν ἔχει ὠρισμένην ἡμέραν, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς ἐπικρατήσεως ἢ μὴ τῆς χειμερινῆς ἐποχῆς.

Γίνεται ὅμως αὕτη πάντοτε τὸν Φεβρουάριον ἢ Μάρτιον· πλὴν, τοῦτο δὲν συμβαίνει καὶ διὰ τὴν ἀναχωρησιν, ἥτις λαμβάνει χώραν, καθ' ὠρισμένην ἡμέραν, τὴν 6ην Αὐγούστου. Πολλὰ δύναται τις νὰ μελετήσῃ ἐπὶ τῶν ζώων τούτων, ἐὰν τύχῃ καὶ παρευρεθῇ κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς των, ἥτις ἄλλως γίνεται πανηγυρικώτατη καὶ λίαν διασκεδαστική.

Ἀπὸ πρωίας τὰ ἐξέχοντα ἐν τῷ εἶδει τούτῳ τῶν πτηνῶν ἄτομα, ἵπτανται παρὰ τὸ σύνθημα ἄνωθεν τῆς πόλεως καὶ περιέρχονται αὐτήν, προσκαλοῦντα διὰ τῶν κρωγμῶν καὶ τῆς ρυθμικῆς κινήσεως τοῦ λαίμου των (δι' ἣν ἴσως οἱ Τούρκοι θεωροῦσιν ταῦτα ὡς ἱερὰ ἄτε ὁμοιάζουσαν πρὸς τὰς ἐκυτῶν κινήσεις κατὰ τὴν ὄραν τῆς προσευχῆς των) ἅπαντα τὰ ἐν τῇ πόλει εὐρισκόμενα, εἰς γενικὴν οὕτως εἰπεῖν συναθροισιν. Σωστὸν προσκλητήριο. Τοῦτου τελεσθέντος ἅπαντα ὁμοῦ περιέρχονται τὴν πόλιν τρίς, κρᾶζωντα καὶ οἰονεὶ ἀποχαιρετῶντα αὐτήν, ἀφοῦ δ' ἀναπαυθῶσιν ἐπ' ὀλίγον εἰς τὴν πεδιάδα, τοῦ ἀρχηγοῦ ἢ τῶν ἀρχηγῶν διδόντων τὸ σύνθημα ἀνυφούνται καὶ πάλιν διὰ μιᾶς ἅπαντα, καὶ τρέπονται τὴν πρὸς βορρᾶν ἄγουσαν ὁδὸν αὐτῶν, ἥτις εἰρήσθω ἐν παρόδῳ οὔτε σκυρώσεως, οὔτε κυλινδρώσεως, οὔτε καταβρέγματος ἔχει ἀνάγκην.

Περὶ τῶν ζώων τούτων διηγοῦνται ἢ μᾶλλον βεβαιουοῖσι τὸ ἐξῆς λίαν νόστιμον. Κατὰ τι θέρος ἢ χρονολογίᾳ δὲν ἀναφέρεται—παιδίον τι θέλον νὰ παιξῇ μετὰ τὸ ἐπὶ τῆς στέγης τῆς οἰκίας του κατοικοῦν χαριτόβρυτον ζεῦγος Πελαργῶν, ἐμμηχανεῖσθαι ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ ψὰ τοῦ θήλεως, δι' ἄλλων ὄρνιθος. Ἡ Πελαργὸς δὲν ἠνύνησε τὴν ἀντικατάστασιν, καὶ ἐξήκολούθησε νὰ κλωσᾷ αὐτά, μέχρις ὅτου ἐγένετο ἡ ἐπιφάσις. Ἄλλ' ὦ τῆς φρικῆς! Οἱ νεοσσοί, παρὰ τὸ χαρκτηριστικὸν λευκόφαιον χρῶμα τῶν πελαργῶν, ἦσαν μέλανες!!!

Τὸ ἄρρεν τὸ ὁποῖον παραστέκεται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπιφάσεως καὶ συντροφεύει τὸ θῆλυ, προφυλάσσον ἔστιν ὅτι αὐτὸ ἀπὸ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίων διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πτερυγῶν αὐτοῦ ἐν εἶδει ἀλεξήλιου, μόλις εἶδε τὸ χρῶμα τῶν τέκνων του, ἤρχισε νὰ ταράσσῃται καὶ νὰ ἐκβάλλῃ φρικώδεις κρωγμοὺς. Ἀναχωρῆσαν μετὰ τῶν αὐτῶν ἀπελπιστικῶν

(1) Καλοῦνται οὕτως ἠλεκτρικαὶ συσκευαὶ ἐν αἷς ἀποταμιεύεται τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἠλεκτρομηχανῆς τινός ἢ συστοιχίας ἠλεκτρικῶν στηλῶν, καὶ τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται εἴτα ὡς νέαν πηγὴν ἠλεκτρισμοῦ. Τοιαῦται συσκευαὶ ἐν χρήσει εἰσὶ πρὸς φωτισμὸν τῶν σιδηροδρόμων, κίνησιν τῶν ἠλεκτροαερόδρόμων, πλαισιῶν, ἐν τῇ ἀεροστατικῇ κλ. Συμπυκνωταὶ δὲ (condensateurs) καλοῦνται παρόμοιαι συσκευαὶ ἐν χρήσει ἐν τῷ στατικῷ ἠλεκτρισμῷ.

κραυγῶν, ἐπικηλίθη μετ' ὀλίγον ἀκολουθούμενον ὑπὸ δεκάδος ὁμοίων του ἄτινα περιεκύλωσαν—ὡς δαιτυτυμόνες περὶ στρογγύλην τράπεζαν—τὴν φωλεάν, ἔνθα ἦτο περιμαζευμένον μετ' αἰσχύνης τὸ θῆλυ παρατηροῦν μετ' ἀπελπισίας τοὺς νεοσσούς του.

Τότε ὁ σύζυγος ἤρχισε διὰ διαφόρων κινήσεων τοῦ λαίμου κρ, κρ, κρ, νὰ διηγῆται φρίνεται τὸ ἀπίσιον γεγονός. Εἰς τὰ γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἀπῆντων ἐν ρυθμῷ τὰ ἄλλα καὶ ἡ συζήτησις, ἡ μᾶλλον ἡ δίκη, ἐξηκολούθησεν οὕτω περὶ τὴν ὥραν, ὅποτε ὀρμήσαντα ἀπαντα κατὰ τῆς συζύγου, κατεξέσχισαν αὐτὴν τε καὶ τὰ τέκνα της, ἀποπλύναντα οὕτω τὸν ρύπον τῆς μοιχείας.

Πῶς φρίνονται ὑμῖν ταῦτα;

Ἴσως πολλὰ ἐκ τῶν ζῶων, τὰ ὅποια βεβαίως συνεννοοῦνται ὡς καὶ ἡμεῖς διὰ τῶν κινήσεων καὶ τῆς φωνῆς, δὲν στεροῦνται καὶ τιῶν ἐκ τῶν αἰσθημάτων διὰ τὰ ὅποια ὁ ἄνθρωπος κινεῖται ὅτι διαφέρει αὐτῶν.

Πειρασιεύς

ΠΑΝΑΓ. Σ. ΖΗΖΗΛΑΣ

ΠΕΡΙ ΣΑΚΧΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΑΚΧΑΡΙΝΗΣ

Ἐκ τῶν νεωστὶ συνθετικῶς παρασκευασθεισῶν, χρησίμων πρὸς κατασκευὴν ἐδεσμάτων οὐσιῶν, οὐδεμία ἴσως ἐκίνησεν ἐνδιαφέρον μεγαλείτερον τῆς σακχαρίνης. Οἱ ἐπιστήμονες ἐξέφερον τὴν περὶ σακχαρίνης γνώμην αὐτῶν καὶ μ' ὅλην τὴν κακὴν ὑποδοχὴν, ἣν ἀρχικῶς εὔρε τὸ παρασκευάσμα τοῦτο, ἦδη οὐ μόνον ἡ ἐντελής ἀβλάβεια αὐτοῦ ἀπεδείχθη, ἀλλὰ καὶ ὅτι οἱ ἐκ πολυσαρκίας, διαβήτου καὶ ἀρθρίτιδος πάσχοντες καὶ ἐν γένει ἐκεῖνοι, εἰς οὓς ἡ χρῆσις τοῦ κοινοῦ σακχαροῦ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς θεραπευτικῆς, δύναται νὰ λαμβάνωσιν ἀντ' αὐτοῦ, ἀνευ φόβου τινός, σακχαρίνην. Ἐπὶ τῆς ἔριδος δὲ ἦτις ἀνεφύη ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ νέου τούτου σώματος, ἃς κρίνη ὁ ἀνεκγνώστης ἐκ τῶν κατωτέρω γραμμῶν. Ἐν πρώτοις εἶνε ἡ σακχαρίνη σχετικῶς εὐθινοτέρα, καθότι εἶνε 300πλασίως γλυκυτέρα τοῦ συνήθους σακχαροῦ. Μικρὸν δηλ. τεμάχιον σακχαρίνης ἴσον κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς κόκκον φακῆς καθιστᾷ γλυκύτατον τὸ ἐντὸς μεγάλου κυάθου περιεχόμενον τέιον, καφέ, ἢ σοκολάταν. Ἔτερα πλεονεκτήματα τῆς σακχαρίνης καταφαίνονται ἅμα ἡ διάλυσις αὐτῆς ζεσθῆ· οὕτω π. χ. μικρὰ ποσότης αὐτῆς παρεμποδίζει τὴν ἐκ κυάμων, φασιόλων, πίσων καὶ λαχάνων ἐν γένει συνήθως προκαλουμένην φύσιν. Κρέμα καὶ πηκτὴ διὰ σακχαρίνης παρασκευασθεῖσαι καθίστανται τόσοσιν συμπαγεῖς ὡς ἀν πρὸς κατασκευὴν εἶχε ληφθῆ ἡ τριπλασίη ποσότης γαλακτίνης. Περισσότερον ἀξία παρατηρήσεως εἶνε ἡ ἐπι-

δρασις τῆς σακχαρίνης ἐπὶ ζυμαρικῶν, ἅτινα πρόκειται ταχέως νὰ ψηθῶσιν· ἐνῶ δηλ. τὸ σύνθετος σάκχαρον παρεμποδίζει πολλάκις τὴν ζύμην ν' ἀνέλθῃ καὶ κατόπιν ταχέως μελάνοι τὰ ψηθόμενα ζυμαρικά, ἀπ' ἐναντίας ἡ σακχαρίνη, τὸ μὲν πρῶτον, δηλ. τὸ ν' ἀνέλθῃ ἡ ζύμη, ἐπιτρέπει, τὸ δὲ δεύτερον, ἦτοι τὴν μελάνωσιν τοῦ ψηθόμενου, παρεμποδίζει καὶ συντελεῖ ἐν γένει πολὺ εἰς τὴν κατασκευὴν ἐκλεκτῶν ζυμαρικῶν πρὸς μεγίστην τῆς κατασκευαζούσης ταῦτα οἰκοδεσποίνης καὶ τῶν καταναλωτῶν χαράν. Ἐξ ἀπαντος δὲ δὲν ἀπέχει πολὺ ὁ χροῖνος, καθ' ὃν ἐντὸς ἐκάστου μαγειρείου, ὅπως διὰ τὰ ἄρωματικά οὕτω καὶ διὰ τὴν σακχαρίνην θὰ ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρον δοχεῖον.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ σακχαρίνη οὐδέποτε θ' ἀντικαταστήσῃ τὸ σάκχαρον, καθότι τὸ τελευταῖον τοῦτο κέκτηται πρηνετικὴν ἀξίαν ὑπὸ θρεπτικῆν ἔποψιν, ὅπου ὅμως ἡ θρεπτικὴ ἰδιότης τοῦ σακχαροῦ ἔχει δυσάρεστους συνεπείας (π. χ. εἰς πολυσάρκους ἀνθρώπους) καθὼς καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν ζυμαρικῶν τινῶν, γλυκῶν ἢ τεθησαυρισμένων καρπῶν κτλ. ἡ σακχαρίνη εἶνε προτιμότερα. Μολονότι δὲ ἡ γαλλικὴ τοῦ σακχαροῦ βιομηχανία δεινῶς ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῆς σακχαρίνης, ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀξία αὐτῆς ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐν Παρισίους διεθνεῖ ἐκθέσει, ἐν ἣ ἔτυχε τοῦ πρώτου βραβείου· ἀπαρκτήρητος δὲ καθ' ὅλοκληρίαν ἔμεινε ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων δημοσιευθεῖσα γνώμη παρισίνου τινός ἱατρονομίζοντος, ὅτι «*Saccharin est nuisible comme tout ce qui nous vient de l'Allemagne!*» Βεβαίως ἡ περὶ σακχαρίνης γνώμη τοῦ ἱατροῦ τούτου εἶνε καταφανῶς κρίσις λίαν ἐπιρρασθεῖσα ἐκ τοῦ μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν ἀμοιβαίου μίσους καὶ στερουμένη ἐπομένως πάσης ἐπιστημονικῆς ἀξίας, καθότι κορυφαῖοι ἐν Γερμανίᾳ εἰδικοί ἐπιστήμονες καὶ οἱ καθηγηταὶ Ed. Suess ἐν Βιέννῃ, καθηγητῆς Δr. Gaus ἐν Karlsbad, ὁ καθηγητῆς Leyden ἐν Βερολίνῳ καὶ λοιποὶ, ἀπέδειξαν τὴν ἐντελὴ τῆς σακχαρίνης ἀβλάβειαν.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ Ἔθνογραφία τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὸν κ. Α. Φιλιπῶνα ὑπὸ Κ.—Αἱ Πάτραι ὑπὸ μετεωρολογικῆν ἔποψιν ὑπὸ Χρ. Κορούλλου.—Ἡ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ Ἀλεξ. Βάλβη.—Ἄμμοις ἀξία τῶν δασῶν μας ὑπὸ Ν. Χλωροῦ.—Περὶ τῆς περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα κινήσεως τοῦ Ἐρμου ὑπὸ Δημ. Κοκκίδου.—Ἡ Ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς ἐν τῷ μεγάλῳ θεάτρῳ τῆς Γενεύης ὑπὸ Δ. Καλθοκορέση.—Ἐπιστολὴ ὑπὸ Π. Ζίζηλα.—Περὶ σακχαροῦ καὶ σακχαρίνης ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ οἵτινες δὲν ἔλαβον τακτικῶς τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα φύλλα τοῦ «Προμηθέως» νὰ δηλώσωσι τοῦτο ἐγγράφως τῇ διευθύνσει.

Τύποις Α. ΚΟΝΤΟΓΟΝΗ ὁδὸς Χρυσοσπηλαιώτισσης